2011.gada 9.maija spriedums Nr.A-00641-11/15 lietā par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē, t.i., par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai uz ietves, un par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 28.maija lēmuma Nr.D57/10-6/2230 atcelšanu

NORAKSTS

Lieta Nr.A42811709A

A641 – 11/15

S P R I E D U M S

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 9.maijā

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese A.Reitupe,

piedaloties pieteicējam *A.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.K.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 28.maija lēmuma Nr.D57/10-6/2230 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 2.maijā Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu – paziņojumu Nr.D57107532471 (turpmāk arī – protokollēmums), kurā konstatēts, ka 2009.gada 2.maijā plkst.10.23 transportlīdzeklis Ford, valsts reģistrācijas numura zīme */reģistrācijas numurs/* (turpmāk arī - transportlīdzeklis), novietots stāvēšanai uz ietves pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā. Tādējādi transportlīdzekļa vadītājs ir pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī – CSN) 135.9.punktu.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktu transportlīdzekļa vadītājam uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā.

[2] Izskatot transportlīdzekļa vadītāja *A.K.* apstrīdēšanas iesniegumu, ar Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 28.maija lēmumu Nr.D57/10-6/2230 (turpmāk arī – Lēmums) protokollēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

[2.1] Pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtajā fotogrāfijā ir redzams, ka netika veikta ne pasažieru iekāpšana transportlīdzeklī vai izkāpšana no tā, ne kravas iekraušana transportlīdzeklī vai izkraušana no tā. Transportlīdzeklis fiksēts fotogrāfijā bez vadītāja klātbūtnes. Tādējādi pierādīts, ka 2009.gada 2.maijā transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā. Pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtajās fotogrāfijās ir redzams, ka transportlīdzeklis stāv uz gājēju ietves.

[2.2] *A.K.* savā iesniegumā norāda, ka veicis piespiedu apstāšanos, bet minētais fakts nekādi nav pierādīts.

[2.3] Par to, ka protokollēmuma sastādīšanas laikā transportlīdzekļa vadītājs neatradās pārkāpuma izdarīšanas vietā, liecina darbinieka sniegtā informācija un pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtā fotogrāfija.

[3] 2009.gada 3.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *A.K.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts sekojošais.

[3.1] Braucot pa Duntes ielu, pieteicējs veica piespiedu apstāšanos un, lai netraucētu citu transportlīdzekļu kustību, transportlīdzeklis tika nostumts uz ceļa bruģētās nomales. Visu laiku uz ceļa atradās avārijas zīme un liecināja par piespiedu apstāšanos, kā to paredz CSN.

[3.2] Pieteicējs konstatējis automašīnas signalizācijas pults defektu, tādēļ transportlīdzekļa novietošanas vietu atstājis un iegājis veikalā, lai palūgtu nazi, ar kuru attaisīt pulti un notīrīt bateriju kontaktus. Tieši šajā laikā policijas darbinieks uzņēmis pieteicēja transportlīdzekļa fotogrāfijas.

[3.3] Transportlīdzeklis tika nostumts no brauktuves un atradās uz ar bruģakmeni izliktas nomales, netraucējot gājējiem, kas gāja pa asfaltēto ietvi gar brauktuves malu. Transportlīdzekļa novietošanas vieta ir no bruģakmeņiem speciāli būvēta nomale vienā līmenī ar brauktuvi veikala apgādes vajadzībām nevis ietve. Pa šo nomali gājēji nepārvietojas.

[4] Atbildētāja – Rīgas pašvaldības policija Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus norādīts, ka no lietas materiāliem un pievienotās fotogrāfijas nav gūti pierādījumi par avārijas zīmes esamību pārkāpuma konstatēšanas brīdī, kā arī nav konstatēta avārijas signāluguņu izmantošana.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja iesniegto pieteikumu, pamatojoties uz pieteikumā tiesai norādītajiem motīviem, papildus paskaidrojot, ka braucis ar ātrumu 20 – 25 kilometri stundā un strauji bremzējis, jo uz ceļa izskrējis suns, transportlīdzeklis noslāpis un notikusi piespiedu apstāšanās. Avārijas zīme tika izlikta uz Duntes ielas braucamās daļas, kur arī palika pēc transportlīdzekļa nostumšanas no brauktuves *(lietas 46.lapa)*.

[6] Atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies. Ievērojot to, ka pavēstes nosūtītas likumā noteiktā kārtībā *(lietas 44.lapa)*, kā arī to, ka no atbildētājas pārstāvja nav saņemti nekādi iesniegumi ar lūgumu atlikt lietas izskatīšanu, tāpat arī to, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētājas pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē, tiesa uzskatīja par iespējamu lietu izskatīt bez šī procesa dalībnieka piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

[7] Vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietas materiālus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, uzklausījusi tiesas sēdē procesa dalībnieka paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ noraidāms

[8] LAPK 9.panta pirmā daļa noteic, ka *par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.*

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, jākonstatē LAPK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums - administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse *(sal. Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 22.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-571/2006 8.punkts)*.

[9] Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu, *pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.*

Saskaņā ar šā panta otro daļu, panta pirmajā daļā minētos faktus cita starpā *konstatē ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar liecinieku liecībām un citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (foto, video) (..))*.

Tātad par pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā var kalpot protokols, personas paskaidrojumi, liecinieku liecības, sastādītie ziņojumi, citi dokumenti, kā arī fotouzņēmumi.

[10] Lietā konstatēti turpmāk norādītie faktiskie apstākļi.

[10.1] 2009.gada 2.maijā sastādīts protokollēmums *([1], lietas 21.lapa)*, kuram pievienots notikuma laikā un vietā veiktais fotouzņēmums *(lietas 22.lapa)*.

[10.2] 2009.gada 22.maijā pieteicējs apstrīdēja protokollēmumu *(lietas 14.lapa)*.

[10.3] 2009.gada 27.maija pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes inspektora dienesta ziņojumā norādīts, ka 2009.gada 2.maijā transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā uz ietves. Protokollēmuma sastādīšanas laikā un vietā transportlīdzekļa vadītājs neatradās *(lietas 16.lapa)*.

[10.4] 2009.gada 28.maijā pieņemts Lēmums *(lietas 18. - 20.lapa)*.

[11] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka 2009.gada 2.maijā transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā ārpus brauktuves.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja darbībās ir konstatējams LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs.

[12] Atbildētājas Lēmums ir pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts, kas pamatots ar CSN 135.9.punktu un LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktu.

Saskaņā ar CSN 1.23.punktu ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās.

Saskaņā ar CSN 135.9.apakšpunktu aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, izņemot šo noteikumu 131.punktā minētos gadījumus. Savukārt CSN 131.punkts paredz, ka *stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 532. vai 533.ceļa zīmi un 827., 828., 829., 830., 831. vai 832.papildzīmi, atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 825. vai 826.papildzīmi, - arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem. Stāvvietās uz ietves transportlīdzekļi jānovieto vienā rindā iespējami tuvu brauktuvei. Uz ietves atļauts stāvēt velosipēdiem un mopēdiem, ja tas netraucē gājēju pārvietošanos*.

LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkts paredz, ka par stāvēšanu uz ietvēm vietās, kur tas ir aizliegts, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam divdesmit latu apmērā.

Tātad, lai transportlīdzekļa vadītāju sauktu pie administratīvās atbildības saskaņā ar šo tiesību normu, nepieciešams konstatēt, ka transportlīdzekļa vadītājs ir novietojis transportlīdzekli stāvēšanai uz ietves vietā, kur tas ir aizliegts.

[13] Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to savstarpējā kopsakarā *([10])*, tiesa atzīst, ka teritorija pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā ir uzskatāma par ietvi CSN 135.9.punkta izpratnē.

No lietā esošā fotouzņēmuma *(lietas 22.lapa)*, SIA „Rīgas Luksofors" ceļu satiksmes tehnisko līdzekļu izvietojuma shēmas *(lietas 38.lapa)* un Rīgas informatīvās ģeogrāfiskās sistēmas kartes *(www.rigis.lv)* redzams, ka teritorija pie ēkas pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā, kur pieteicējs novietojis savu transportlīdzekli stāvēšanai, no Duntes ielas brauktuves ir funkcionāli atdalīta - norobežota no brauktuves ar apmali, ar atšķirīgu segumu, veidojot gājēju ietves turpinājumu, kas izbūvēta gar Duntes ielu visā tās garumā, tātad atzīstama par ceļa daļu, kas paredzēta gājējiem – ietvi. Apstāklis, ka ietves asfalta klājums mainās uz bruģakmens klājumu, nedod pamatu uzskatīt, ka asfaltētā teritorija, kur pieteicējs novietojis transportlīdzekli stāvēšanai *([10.1])*, ir paredzēta transportlīdzekļu braukšanai.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējs protokollēmumā norādītajā laikā un vietā ir novietojis transportlīdzekli stāvēšanai ceļa daļā, kas ir paredzēta gājējiem, tātad uz ietves. Līdz ar to arī nav pamatots pieteicēja viedoklis, ka viņš novietojis transportlīdzekli stāvēšanai uz nomales, jo saskaņā ar CSN 1.29.apakšpunktu nomale ir ceļa daļa, kas piekļaujas brauktuvei un nav paredzēta mehānisko transportlīdzekļu braukšanai.

Lietā nav strīda, ka pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā uz ietves, kur pieteicējs novietoja savu transportlīdzekli stāvēšanai, nebija uzstādītas 532. vai 533.ceļa zīmes. Tādējādi uz ietves, kur pieteicējs novietoja stāvēšanai savu transportlīdzekli, stāvēšana bija aizliegta.

[14] Attiecībā uz pieteicēja norādīto, ka ietve tiek izmantota veikala apgādes vajadzībām, norādāms, ka saskaņā ar CSN 111.punktu *pa ietvēm, gājēju ceļiem, velosipēdu ceļiem, kā arī gājēju un velosipēdu ceļiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem braukt aizliegts, izņemot ceļu uzturēšanas un komunālo dienestu (piemēram, elektroapgādes, siltumapgādes) transportlīdzekļus, ja tie veic ceļu uzturēšanas, remonta vai avārijas seku likvidēšanas darbus. Pašvaldības ar attiecīgu lēmumu ir tiesīgas noteikt laikposmu, kad pa šiem ceļiem atļauts braukt un stāvēt (tai skaitā stāvēšanas ilgumu) transportlīdzekļiem, kas apkalpo tirdzniecības vai citus uzņēmumus, veic ar īpašumu apsaimniekošanu saistītus darbus (piemēram, pieved preces, būvmateriālus) objektos, kas atrodas tieši pie šiem ceļiem, ja nav citu piebraukšanas iespēju, netiek traucēta gājēju pārvietošanās un attiecīgo transportlīdzekļu pilna masa nepārsniedz 5 t. Novietojot transportlīdzekli stāvēšanai, tā salonā pie priekšējā stikla novieto informāciju par laiku, kad transportlīdzeklis novietots*.

[15] Pieteikumā tiesai, kā arī tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos pieteicējs norādījis, ka nav novietojis transportlīdzekli stāvēšanai, bet gan notikusi piespiedu apstāšanās. Transportlīdzeklis ir noslāpis uz brauktuves un ticis nostumts uz nomales.

Saskaņā ar CSN 1.35.apakšpunktu piespiedu apstāšanās ir *transportlīdzekļa apturēšana tehniska bojājuma dēļ vai bīstamības dēļ, ko rada transportlīdzekļa vadītāja vai pasažiera veselības stāvoklis, vedamā krava vai ceļu satiksmei bīstams šķērslis uz ceļa*.

Saskaņā ar CSN 188.1.apakšpunktu avārijas gaismas signalizācija jāiededz un avārijas zīme uz ceļa jāizliek piespiedu apstāšanās gadījumā vietās, kur apstāties vai stāvēt aizliegts, savukārt saskaņā ar CSN 190.1.apakšpunktu avārijas zīme uz ceļa

jāizliek tādā attālumā no transportlīdzekļa, lai laikus brīdinātu citu transportlīdzekļu vadītājus par briesmām, apdzīvotās vietās šis attālums ir noteikts - ne mazāks par 15 metriem.

Lietā nav strīda par to, ka konkrētajā Duntes ielas posmā (no krustojuma ar Sīmaņa ielu) ir spēkā 326.ceļa zīme „Apstāties aizliegts".

Kā nepārprotami redzams no lietā esošā fotouzņēmuma, transportlīdzeklim avārijas gaismas signalizācija nav ieslēgta un kā tiesas sēdē paskaidroja pieteicējs, aiz transportlīdzekļa avārijas zīme nav tikusi izvietota. Ievērojot minēto, transportlīdzekļa novietošana pie nama pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā nevar tikt atzīta par piespiedu apstāšanos, jo transportlīdzeklim avārijas gaismas signalizācija nav bijusi ieslēgta un avārijas zīme netika izlikta. Līdz ar to tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja paskaidrojumiem par piespiedu apstāšanos.

[16] Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to savstarpējā kopsakarā, tiesa atzīst, ka ar pieteikumu *([3])*, protokollēmumu un fotouzņēmumiem *([10.1])*, dienesta ziņojumu *([10.3])* pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, pieteikumu tiesai un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem *([3], [5], [10.2])*, kā arī ceļu satiksmes organizācijas shēmu *([13])* ir pierādīts, ka pieteicējs 2009.gada 2.maijā, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai pie Duntes ielas 60.nama, Rīgā, ir to novietojis uz ietves, pārkāpjot CSN 135.9.punktā noteikto aizliegumu, tādējādi izdarot LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

[17] Saskaņā ar LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktu par apstāšanos uz ietvēm vietās, kur tas ir aizliegts, transportlīdzekļu vadītājam uzliek naudas sodu Ls 20 apmērā.

Ar Lēmumu pieteicējam piemērots naudas sods Ls 20 apmērā, tātad atbilstoši LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā noteiktajai sankcijai.

Saskaņā ar LAPK 32.pantu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkts noteic konstantu naudas sodu Ls 20 apmērā, līdz ar to likumdevējs tiesību normas piemērotājam nav paredzējis iespēju vērtēt atbildību mīkstinošus vai pastiprinošus apstākļus attiecībā uz soda apmēru. Ja LAPK noteic konstantu soda veidu un apmēru, iestādei, konstatējot administratīvā pārkāpumu, vairs nepastāv rīcības brīvība jautājumā par soda piemērošanu un piemērojamā soda apmēru, tātad soda apmēru neietekmē pārkāpuma raksturs un citi pārkāpēja vainu un atbildību raksturojošie lietas apstākļi, kas noteikti LAPK 32.panta otrajā daļā.

Tādējādi tiesa uzskata, ka pieteicējam uzliktais administratīvais sods ir tiesisks un pamatots.

[18] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un tiesisks, bet pieteicēja pieteikums nav pamatots un tādēļ noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, tiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas Ceļu policijas pārvaldes priekšnieka 2009.gada 28.maija lēmumu Nr.D57/10-6/2230 (administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums Nr.D57107532471), savukārt *A.K.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu noraidīt pilnībā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2011.gada 9.maijā.

Tiesnese *(paraksts)* A.Reitupe

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ A.Reitupe

Rīgā 2011.gada 9.maijā